

dece. Prošnje je vložiti do 15. junija po kuratoriju državnega zavoda za gluho-

— Na državnem zavodu za gluhone- me v Ljubljani bodo sprejeli za šolsko leto 1920/21 vnovič gojence in gojenke. Prošnje za sprejem je vložiti pri zavodnem kuratoriju do 10. junija. Pogoji sprejema so razvidni iz razglasa v Uradnem listu od 11. maja št. 56. Prosimo tovariše in tovarišice, da opozore starše gluho-

— Tovarišem in tovarišicam, ki so maturirali leta 1905. v Ljubljani, Gorici in Mariboru. Tovariši Schiffrer iz Jesenic nas je v „Tov.“ opozoril, da mine letos meseca julija že 15 let, kar smo se razkropili na vse strani. 10 letnice nismo obhajali, zato bi bilo umestno, da se vsaj po 15 letih snidemo, ter se razgovorimo prav po domače. Tovariši in tovarišice zdramite in oglasite se z nasveti glede sestanka! Nasveti naj se pošljejo tovarišu Schiffrerju, drž. obrtna šola v Ljubljani. Julka Zalokarjeva.

»Samopomoč« (Selbsthilfe der Lehrerschaft Steiermarks) nam javlja tri smrtne slučaje: 185. Teodor Anderle, nadučitelj v Thörlu, 186. Jožef Probst, učitelj v Langerswangu, 187. Edvard Staud, nadučit. v pok. v Gradcu ter naproša člane, da vplačajo tekom meseca znesek 6 K. — Prvi šestmesečni zimski tečaj na državni kmetijski šoli v Velikovcu je bil sklenjen 30. aprila. Od 14 učencev jih je 12 dovršilo s povoljnimi eden z nepovoljnimi uspehom, eden je pa bil pred sklepom izključen. Jeseni se prične prvi letoletni tečaj.

— Dijakom se odvzemo ugodnosti. Vlada je sklenila, da z novim šolskim letom ukine vse ugodnosti, ki so jih doslej uživali dijaki v obliki brezplačnih stanovanj, hrane itd., to pa zato, ker dijaštvo baje ne izvršuje svojih dolžnosti in zanemarija svoje nauke.

— Reforma šolstva na Hrvaškem. V Zagrebu se je začelo v „Zemaljskom školskom odboru“ razpravljati o novem tipu srednje šole. Najvažnejše vprašanje enotne srednje šole, ki bi trajala štiri ali šest let. V zvezi s tem problemom se razpravlja tudi o preureditvi ljudskih in meščanskih šol. Glede klasičnih jezikov v sedanjih srednjih šolah se pojavljajo naziranja, da naj bi se njihov pouk deloma omejil in znatno skrajšal, deloma pa popolnoma odpravil. Na dnevnem redu teh šolskih konferenc je tudi vprašanje izpita zrelosti in vprašanje naobrazbe srednješolskih učiteljev.

— Članarina in darila za učiteljski konvikat za leto 1920. Tov. Zora Pianecki iz Besnice nad Kranjem 30 K. Učiteljsko v Mokronogu 90 K. — Tovariš Ciril Vrtovec iz Loke pri Zidanem mostu 10 kron.

Pristopite k „Jugoslovanski Matici!“

Neodrešena domovina.

— Za narodovo delo — v ječi. Poročali smo že o našem tovarišu Fr. Jurjevčiču, šol. vod. v Št. Vidu pri Vipavi, na katerega so velikonočni pondeljek planili karabinierji, ko se je vračal od neke prireditve mirno domov, ga vklenili v verige ter tirali kot največjega zločinca v zapore. In kaj je storil? Nič drugega nego to, da je kot pevčevodja sodeloval na oblastveno dovoljeni veselici, kjer so se pele naše nedolžne slovenske pesnice, kot drugod. Pred kratkim se je vršila v Trstu pred vojnim sodiščem, ki še vedno posluje, obravnava. Prvi je nastopil kot pričča karabinier, ki je služboval komaj 2 meseca v vasi. Naslikal je ubogega tovariša nele kot najhujšega jugosl. agitatorja, temveč tudi kot človeka, ki se ga ogiblje vsa vas in komaj čaka, da se ga reši. Nato pa se je prečitala vloga županstva v Št. Vidu, ki prosi, da se imenovanega učitelja nujno izpusti, ker občina brez njegove pomoči pri aprovizaciji itd. ne more izhajati, a nad vse željno ga pričakujejo vsi občani in mladina kot vzornega, obče priljubljenega vzgojitelja. V imenu „Učit. Zveze“ je nastopil naš neustrašeni tovariš A. Germek, ki se je v svo vneto zavzel za tovariša. Povdarjal je, da je guverner Petiti in tudi naslednji Ciuffelli njemu kot predsedniku Zveze naročil, da naj učitelstvo svobodno vrši prejšnje kulturno delo med narodom tudi nadalje s tem, da goji petje, prireja veselice ter navaja tako narod k mirnemu življenju in kulturnemu razvoju. In to delo vrše še sedaj tudi drugi tovariši. V daljšem govoru se je zavzel za tovariša tudi zagovornik. Gotovo bi po zadnjih izjavah vsakdo pričakoval oprostitev. Zaman! Pri Italijanih ni pravice in je za nas ne bo nikdar! 4 mesece strogega zapora brez

odloga se je glasila razsodba in nedolžni tovariš je moral zopet vklenjen kot zločinec nastopiti pot v ječo. Bled in zanišljen je stopal med stražo, saj trla ga je bridka duševna bolelost v spomin na družino, zlasti nedorasle otročiče, ki so zaman pričakujejo že mesec dni na ljubljenskem domu. In tako je zopet plačan naš tovariš za delovanje med narodom v neodrešeni domovini, kjer se obeta zlasti učiteljsvu zlata svoboda — z ječo.

Književnost in umetnost.

Vse pod tem zaglavjem navedene knjige, muzikalije, tiskovine itd. prodaja in sprejema zanje naročnino knjižarna „Učiteljske tiskarne“ v Ljubljani. Frančiškanska ulica št. 6.

Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev. Drugi del, 1. snopič. Napisal Anton Melik. — Tiskovna zadruga v Ljubljani je izdala v zbirki „Pota in cilji“ drugi del Melikove Zgodovine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Knjiga obsega dobo približno od leta 1500 dalje pa do prvih Obrenovičev. Zaključeni del sledi v 2. snopiču, ki izide začetkom junija meseca. Priporočamo temeljito knjigo vsemu učiteljsvu v obilno naročanje. Knjiga se naroča v Tiskovni zadrugi v Ljubljani, dobiva pa se jo tudi v knjižarni „Učiteljske tiskarne“ in v lja K 21.—

Anton Melik: Zgodovina srednjega veka za nižje razrede srednjih in njihov sorodnih šol. Cena vezani knjigi z drag. doklado vred 24 K. Založila Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani 1920. — Profesor Anton Melik se je lotil spisovanja najpotrebnejših šolskih knjig: pred nami leži izborna sestavljena „Zgodovina srednjega veka“. Zgodovina Germanov in drugih naših tlačiteljev je stopila v tej novi knjigi v ozadje; glavni del knjige sestavljajo poglavja iz slovanske zgodovine. Poleg vsega omenia knjiga vse važnejše svetovne dogodke, ki so imeli vpliv na potek zgodovine srednjega veka. V naši šolski literaturi omeni Melikova knjiga važen mejnik, vsled česar jo toplo priporočamo vsakomur, ki se zanima za to vrsto naše književnosti.

Rabindranath Tagore: Povestice. V Jugoslovanski knjižarni je izšla drobna knjižica, obsega pet krajših povestic znamenitega indijskega, oziroma bengalskega pisatelja in pesnika. „Vse povestice, ki so tako preproste in tako bajne, kažejo, da je poznal pesnik otroško in žensko dušo do onih tajnih globin, do katerih naveden čitatelj niti ne bo prodril. Preprostost in obenem neizčrpna glečina, to je skrivnost njegovega čudovitega sloga, ki se odlikuje po svojem nenavadnem sijaju, ki ga ni mogoče posneti, in po ommnem venju svojega jezika“, pravi v kratki življenjepisni kritici slovečega pesnika prireditelj knjižice, pisatelj France Bevč. Knjiga je prirejena po nemški izdaji ter stane broš. K 9-60, vez. K 14-40.

Fran Levstik. Poezije I. Uredil C. Golar. Založila Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani 1920. — Tako je naslov 140 strani obsegaščo zbirki Fr. Levstikovih poezij, katerim je napisal urednik Golar obširnejši življenjepis slavnega pesnika. Zbirka naj bi bila nekakaj poljudna ljudska izdaja, „da spoznava Levstika, našega velikega pesnika, v življenju tako nerazumljenega in preganjanega“. Priporočamo zbirko zlasti onim, ki nimajo Levčeve izdaje Levstikovih spisov, da si nabavijo lepo knjigo. Cena broširane knjige znaša 9-60 K, vezane 19-20 K.

Varčna kuharica. Zbirka navodil za pripravo okusnih in tečnih jedil s skromnimi sredstvi. Za slabe in dobre čase sestavila Marija Remec. Založila Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani 1920. Knjiga je druga izdaja knjige, ki je izšla v času vojne leta 1915, kar pričča o dobrem odmevu, ki ga je našla svoječasno prva izdaja pri naših gosposinjah širom Slovenije.

Narodno gospodarski esejl. Spisal dr. A. Gosar. Založila Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani 1920. Cena z drag. doklado K 7-20. Kdor se zanima za narodno-gospodarska vprašanja, mu bo dobrodošla knjižica, ki obsega na 72 straneh siedeča poglavja: 1. Delo — podlaga za pravično ureditev gospodarstva. 2. Mednarodno ali narodno gospodarstvo in 3. O glavnih panogah narodnega gospodarstva.

Grška vladnica. Sestavil Fran Bradáč, profesor v Ljubljani. Cena 24 K, z doklado K 28-80. — Založila Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani 1920.

Cerkvena pesmarica za mladino. Glasovi. Priredil Stanko Premrl. Založila Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani 1920. Cena z drag. doklado vred 7-20 K.

Zvišanje poštnih pristojbin v kraljestvu SHS od 16. maja 1920.

Pisma: 20 gramov 25 par = 1 K, za vsakih daljših 20 gramov ali del te teže 15 par = 60 v.
Dopisnice: 15 par = 60 v, s plačanim odgovorom 30 par = 1.20 K.
Tiskovine: Za vsakih 50 gramov oz. del te teže 5 par = 20 v.
Vzorci brez vrednosti: Za vsakih 50 gramov oz. del te teže 5 par = 20 v, najmanj 10 par = 40 v.
Poslovni papirji: Za vsakih 50 gramov oz. del te teže 5 par = 20 v, najmanj 25 par = 1 K.
Mešane pošiljke: Za vsakih 50 gramov oz. del te teže 5 par = 20 v, najmanj 10 par = 40 v, če so v pošiljki tiskovine in vzorci à najmanj 25 par = 1 K, če so v njih tudi poslovni papirji.
Pismo, ki je bilo neplačano ali nezadostno plačano, se obremeni s dvakratnim delom pristojbine, ki manjka.
Za imenovane pošiljatve priporočene se plača še 20 par = 80 v.
Vrednostna pisma: 1. Pristojbina za prip. pismo iste teže, 2. pristojbina za vrednost za vsakih 300 dinarjev = 1200 K, oz. del po 30 par = 1-20 K, najmanj 1-20 din. = 5-80 K. Dostavnina 30 par = 1-20 K, obvestnina 10 par = 40 v.

Paketi 3 kg 1-50 din. = 6 K, 3-5 kg 2 din. = 8 K, 5-10 kg 4 din. = 16 K, 10-15 kg 6 din. = 24 K, 15-20 kg 8 din. = 32 K.

Vrednostne pristojbine za vsakih 300 din. 30 par = 1-20 K. Dostavnina 60 par = 2-40 K, obvestnina 10 par = 40 vin. Nakaznice: do 25 din. = 100 K se plača 25 par = 1 K, 25-50 din. = 100-200 K se plača 50 par = 2 K, 50-100 din. = 200-400 K se plača 60 par = 2-40 kron itd. za vsakih 100 din. = 400 K se 10 par = 40 v več. Pristojbine za izplačanje do 50 din. = 200 K 10 par = 40 v, čez 50 din. 20 par. — Za brzojavne nakaznice se plača razen omenjenih pristojbin še brzojavna pristojbina in ekspresna v znesku 60 par = 2-40 K.

Za zasebna poročila na čekovnih položnicah 15 par = 60 v in za sprejemna potrdila, ki ga vplačitelj davka zahteva 15 ali pa 25 par = 60 v ali 1 K. Kdor želi da dobi potrdilo po dopisnici ali v pismu.

Za priporočene povzetne pošiljke 20 par = 80 v. Od vplačanega povzetka se odbije nakaznina in izplačnina in cena nakaznične golice.

Za povzetne pakete se plača pri povzetju 200 din. = 800 K se povzetnina 80 par 3-20 K oz. 1 din. = 4 K, če gre nakaznica v kraj, kjer pošta nakaznice na domu izplačuje. Od vplačanega povzetka se nič ne odbija.

Povišane so tudi vse pristojbine za poštno naloge, za ekspresne pošiljatve, za poštno predale, za vračanje pošiljk, izpremembo naslova, znižanje ali črtanje povzetja, obvestila o nedostavljivih paketih, za izplačila pooblastila, izkaznice istovetnosti, poizvednice, povratnice in izplačilno potrdilo, ležnina in pristojbina za časnike in časopise.

Učiteljski kongres.

Prijave za kongres že dohajajo, a še vedno premalo, želeli bi bilo večjega zanimanja. Toda upamo, da se še marsikdo opogumi in se prijavi. Iz Beograda so nam odgovorili, da stane dnevno obed 8 do 12 dinarjev, toliko tudi večerja. — Postelja v hotelu 10, 12, 15 dinarjev za noč. Vendar nas opozarjajo, da nas bodo po možnosti nastanili po šolah in privatnih hišah. — Vožja s popustom 75 % ne bo velala niti 100 K. Z južne železnice dosejaj še ni odgovora. — Ako napravimo že sedaj proračun, mora vzeti vsak najmanj poldrugi tisočak seboj, kdor pa bo spal v hotelu, bo rabil najmanj dva. Za potovanje si bomo vzeli hrane seboj.

Tovariši! Tovarišice! Okrajna društva! Zganite se in prijavite udeležbo! Termin je kratek, ker moramo prijaviti udeležence v Beograd, da nam potem depošljeje legitimacije za znižano vožnjo. Bodi naše skupno geslo: Za 18. julij v Beograd!

Prijave sprejema in vse potrebne informacije daje: Strokovno tajništvo »Zaveze« v Ljubljani — Frančiškanska ulica 6.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Fran Marolt.
Last in založba „Zaveze jugoslovanskega učiteljsva“.
Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

LISTNICA UREDNIŠTVA.
G. prof. M. Pirnat: Rokopisa, ki ga omenjate v zadnji dopisnici na naše upravnosti, nismo prejeli!
Tov. Alb. Spr.: Danes pridobujemo članek iz „Kmetijskega lista“, prihodnjič pride Vaš dopis na vrsto. Hvala!
Tov. Drag. H.: Odgovor Cankarjevemu Jermanu sledi v prih. številki.

Knjižarna „Učiteljske tiskarne“ v Ljubljani
Frančiškanska ulica 6. — Podružnica: Simon Gregorčičeva ul. 2.
se priporoča za nabavo vsakovrstnih znanstvenih in leposlovnih knjig, mladinskih spisov in šolskih potrebščin.
Dokler traja zaloga priporočamo osobito sledeče knjige: po znižanih cenah:
Dr. Oswald: Srednješolska vzgoja . . . . . po K 6.—
G. Majcen: Metodika zemljepisnega pouka . . . . . " 3.—
Ant. Rudež: „Gluhonemi“. Zgodovina in sedanja metoda njih vzgojeslovja . . . . . " 5.—
Nadalje:
Slike regenta Aleksandra, lepo izvršene, vel. 50x68 cm . . . . . " 20.—
Črnilo za šole in urade v steklenicah po 1 liter . . . . . " 14.—
" " " v manjših steklenicah . . . . . " 5-70
Rdečilo, " " " v malih steklenicah . . . . . " 2-50

Tov. I. J.: Tesno odmerjen prostor nam skoroda ne pripuša, da bi vodili dolge polemike v listu, na drugi strani pa pustili čakati druge sotrudnike po cele tedne. Upamo, da je z današnjim Vašim člankom zadeva zaključena. Oglasite se še kaj, pa s čim drugim!

ZA REZERVNI SKLAD ZAVEZE.
Prostovoljni organizacijski davek.
(Sklep upravnega odbora Zaveze z dne 27. decembra 1918.)
LIII. izkaz.

Po 145 K: Schalda Leopold — Sv. Lovrenc v Sl. gor. Prispevali so: P. Bratanič 25 K, J. Farkaš in M. Farkaš 50 K, L. Segal 22-50, L. Schalda 25 K in A. Schaldiva 22-50 K. Po 90 K: Učiteljsvo — Mokronog. Po 40 K: Učiteljsvo narodne sole — Vitanje pri Celju. Po 20 K: Lina Klemenčičeva — Toplice pri Straži; Minka Sajevčeva, Justa Kmetova — Železniki. Po 10 K: Sterk Darko, Marija Sterkova — Radeče pri Zid. mostu; Rauter Franjo, Križman Emil in Zora Skaločnikova — Planina pri Sevnici; Peterlin Lojze, Dragotina Pavel, Trobel Joško, Tuh Fortunat in Korže Janko — Murska Sobota. — Današnji izkaz 435 K. Prej izkazanih 20.489 K. Skupaj 20.924 K.

Ivan Petrič, Ljubljana, VII., Gasilska cesta 172.

Učiteljskim društvom!

Za leto 1920 znaša Zavezina članarina 120 K. Članarina se plačuje potom domačega društva Zavezinemu blagajniku v Kranju. — Vse izpremembe (prirastek, izstop oz. preselitev) je javiti takoj vodstvu Zaveze v Ljubljani, preselitev in znesek vplačane članarine tudi novemu društvu. To društvo naj tudi takoj sporoči vodstvu novi prirastek s točnim naslovom in kje je bil preje včlanjen. — Kdor le more, naj odšteje takoj letoletno članarino. — Društvo je odgovorno za prijavljene člane. — Pojasnila o Zavezi daje strokovno tajništvo v Ljubljani, Učiteljska tiskarna. — Liste reklamirajte takoj, ne pa šele po preteku več mesecev. — Popotnik izhaja četrtletno. — Za neorganizovane znaša Popotnikova naročnina 30 K, Učit. Tovariša 40 K in Zvončka 20 K.

Št. 129/pr.

Razpis službe.

Na mestnem dekliskem liceju v Ljubljani se razpisuje za prihodnje šolsko leto 1920/1921 stalna služba licejske ljudskošolske učiteljice z običajnimi prejemki. Pravilno opremljene prošnje naj se vložijo po službeni poti do vštetelega 15. junija 1920 pri predsedstvu mestnega magistrata. Mestni magistrat ljubljanski dne 11. maja 1920.

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodonosno naložim, v pomoč le sebi podarim.
Hranilnica in posojilnica „Učiteljskega konvikta“ v Ljubljani
registrovana zadruga z omejenim jamstvom.
Promet do 30. aprila 1920 K 163.082-01.
Hranilne vloge se obrestujejo po 4%.
Uradne ure: Vsak četrtek in vsako soboto od 1/26. do 1/26. ure popoldne.
Na dopise brez vpsolanih znamk za 1 K se ne odgovarja.